

OSNOVNA ŠOLA RAČE

KRITERIJI OCENJEVANJA ZNANJA PRI PREDMETU ZGODOVINA ZA 6 IN 9. RAZRED

1. CILJI IN STANDARDI ZNANJA

Cilji in standardi znanja so zapisani v učnem načrtu predmeta zgodovina in so dostopni na spletnih straneh Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. <https://dun.zrss.augmentech.si/#/>, pridobljeno, 1. 9. 2024.

2. NAČINI PREVERJANJA IN ANALIZE ZNANJA

Znanje se preverja pred, med in po posredovanju novih učnih vsebin ter neposredno pred pisnim ocenjevanjem znanja z namenom ugotavljanja predznanja, razumevanja posredovanih učnih vsebin, ponavljanja in utrjevanja novih učnih vsebin. Preverjanje poteka ustno ali pisno. Ob primerih pisnih nalog spoznavajo različne tipe nalog in se urijo v uporabi ustreznih strategij za rešitev posameznih tipov nalog. Po pisnem preverjanju sledi analiza pisnega preverjanja, kjer učenci preverijo svoje odgovore, jih primerjajo s pravilnimi, preverijo pravilnost učiteljevega točkovanja in ustreznosti točk, kriterijev in ocene.

3. NAČINI IN ROKI OCENJEVANJA ZNANJA

Učenci 6. in 9. razreda bodo v šolskem letu 2024/2025 pridobili:

- eno pisno oceno (pisno ocenjevanje znanja)
- najmanj dve ustni oceni.

Pisno oceno bodo učenci pridobili glede na mrežni plan pisnih ocenjevanj znanja. Ustno ocenjevanje poteka skozi vse šolsko leto in je napovedano. Učenci s statusom športnika, umetnika in z odločbo o usmeritvi imajo prav tako napovedano ocenjevanje znanja po dogovoru z učiteljico. Učiteljica učence predhodno seznanila z obsegom učne snovi (učni sklopi), ki se ocenjuje pri ustnem oz. pisnem ocenjevanju znanja.

4. KRITERIJI OCENJEVANJA ZNANJA

1. Znanje in prepoznavanje
2. Razumevanje in uporaba
3. Analiza in sinteza

4.1. USTNO OCENJEVANJE ZNANJA

Ustno ocenjevanje poteka tako, da:

- učenec dobi štiri vprašanja, ki nanje ustno odgovarja
- je napovedano in poteka skozi vse šolsko leto
- datum ocenjevanja se določi v naprej
- javnost ocenjevanja je zagotovljena z analizo ocene učitelja in učenca ter zapis ocene v učenčev zvezek
- v primeru, da učenci manjkajo na ta dan, ki so si ga izbrali sami, so vprašani naslednjo uro, ko imajo po urniku predmet zgodovine.

Učenec izbere list s štirimi vprašanji. Vsako vprašanje je ovrednoteno z dvema točkama:

- dve vprašanji iz minimalnih standardov znanja
- eno vprašanje iz temeljnih standardov znanja
- eno vprašanje iz zahtevnejših standardov znanja.

KRITERIJI PO BLOOMOVI TAKSONOMIJI	ŠT. TOČK	Št. točk	
1. NAŠTEJ	2 t	0 – 2 točke	Nezadostno (1)
2. NAŠTEJ IN OPIŠI	2 t	3 – 4 točke	Zadostno (2)
3. POJASNI IN PRIMERJAJ	2 t	5 točk	Dobro (3)
4. PRIMERJAJ IN POJASNI PODOBNOSTI IN RAZLIKE NAVEDI SVOJE PRIMERE ZA PONAŽORITEV	2 t	6 točk 7 – 8 točk	Prav dobro (4) Odlično (5)

4.2. OPISNI KRITERIJI ZA USTNO OCENJEVANJA ZNANJA PRI POUKU GEOGRAFIJE

Opisni kriteriji ustnega ocenjevanja znanja so izdelani na podlagi standardov znanja, predpisanih z učnim načrtom za zgodovino v osnovni šoli.

ODLIČNO (5)
Učenec izkazuje znanje minimalnih in temeljnih standardov znanja. Pravilno odgovarja na vprašanja najvišjih taksonomskih stopenj. Smiselno, kronološko in časovno pravilno po svojih besedah razlaga zgodovinske dogodke, pojave in pojme. Pri delu z zgodovinskim zemljevidom in slikovnim gradivom je samostojen. Zna razbrati bistvene in uporabne informacije ter iz njih sklepa, opisuje, razlaga in presoja zgodovinske dogodke. Zanesljivo

razlikuje vzroke in posledice zgodovinskih dogodkov in procesov. Učenec pravilno odgovarja na vprašanja na stopnji analize (razlikuj, kategoriziraj, razvrščaj, primerjaj...), sinteze, vrednotenja (dokaži, oceni, presodi). Samostojno analizira slikovno gradivo, karte, grafe, skice in zg. vire.

PRAV DOBRO (4)

Učenec izkazuje minimalne standarde znanja in večino temeljnih standardov. Večino zgodovinskih dogodkov, pojavov in pojmov zna smiselno razložiti ter pravilno kronološko in časovno opredeliti. Pri delu z zgodovinskim zemljevidom in slikovnim gradivom občasno potrebuje učiteljevo pomoč in usmerjanje. Razlikuje vzroke in posledice zgodovinskega dogajanja, vendar pri utemeljevanju ni vedno prepričljiv. Sposoben je vodene analize in sinteze, s pomočjo učitelja informacije ustrezno razlaga in vrednoti. Na karti se dobro znajde.

DOBRO 3

Učenec izkazuje nekatere temeljne standarde in vse minimalne standarde znanja. Pozna in razume le najpomembnejše zgodovinske dogodke, pojave in pojme. Pri delu z zgodovinskim zemljevidom in slikovnim gradivom večkrat potrebuje učiteljevo pomoč. S kronološkim razvrščanjem dogodkov ima težave. Zna razbrati bistvo informacij s slikovnega gradiva, pri oblikovanju zaključkov ima težave. Zna naštetih vzroke zgodovinskih dogodkov, pri njihovi razlagi pa ima težave. Razumevanje temelji na znanih zgodovinskih primerih in dejstvih, vendar le teh ne zna medsebojno povezovati. Potrebuje pomoč zlasti pri analizi in sintezi. Učenec pravilno odgovori na vprašanja na ravni razumevanja (zakaj, primerjaj, utemelji, poveži, določi, razloži, pojasni). Pridobljeno znanje zna uporabiti.

ZADOSTNO 2

Učenec ima usvojeno večino minimalnih standardov znanja, čeprav je znanje pomanjkljivo z omejenim razumevanjem vsebine. Prepozna ali našteje glavne vzroke, pojave in pojme. Pri delu z zgodovinskim zemljevidom ali s slikovnim gradivom potrebuje učiteljevo pomoč. Kronološko zna opredeliti le glavna zgodovinska obdobja. Bistva sporočila ne prepozna vedno, poročilo izdelava le ob učiteljevi pomoči. Temeljne vzroke in posledice zgodovinskih dogodkov in pojavov zna navesti le ob učiteljevi pomoči. Iz podatkov zna razbrati le osnovne informacije ob pomoči učitelja.

NEZADOSTNO 1
Učenec pozna drobce učne snovi, ki pa jih ne zna logično povezati v celoto. Snov le reproducira, ne pozna bistva snovi. Ne dosega minimalnega znanja po katalogu znanja. Kljub učiteljevi pomoči odgovarja narobe. Na zemljevidu se ne znajde.

4.2. PISNO OCENJEVANJE ZNANJA

Pisno ocenjevanje poteka v obliki pisnih preizkusov znanja. Učenci so vnaprej seznanjeni z:

- datumom ocenjevanja,
- učnimi sklopi ocenjevanja,
- standardi znanja,
- tipi nalog,
- točkovnikom in ocenjevalno lestvico (sestavni del pisnega preizkusa znanja).

MREŽNI NAČRT	6. RAZRED	9. RAZRED
		Učna sklopa: 1. UČNI SKLOP: OSTANKI PRETEKLOSTI 2. UČNI SKLOP: ČLOVEK USTVARJA
Preverjanje znanja	6. A – 4. 2. 2024 6. B – 5. 2. 2024	9. A - 20. 11. 2024 9. B - 20. 11. 2024
Pisno ocenjevanje znanja	6. A – 3. 3. 2024 6. B – 4. 3. 2024	9. A – 4. 12. 2024 9. B – 4. 12. 2024

Pragovi med ocenami za pisno ocenjevanje znanja so skupne za vse predmete, in sicer:

0 – 49%	Nezadostno (1)
50 – 63 %	Zadostno (2)
64 – 79 %	Dobro (3)
80 – 89 %	Prav dobro (4)
90 – 100 %	Odlično (5)

4.3. SESTAVA PREIZKUSA GLEDE NA TAKSONOMSKE STOPNJE

TAKSONOMSKE STOPNJE	DELEŽ V PREIZKUSU ZNAJJA
<p style="text-align: center;">MINIMALNI STANDARDI ZNAJJA</p> <p>1. Znanje in prepoznavanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znanje in razumevanje zgodovinskih dogodkov, pojavov, procesov • uporaba zgodovinske terminologije, pojmov in konceptov • ločevanje zgodovinskih vzrokov, povodov in posledic • ločevanje med zgodovinskimi dejstvi, dokazi, mnenji, stališči in interpretacijami • orientacija v zgodovinskem prostoru skozi čas. <p>Zajema tista znanja, ki so potrebna, da lahko učenec napreduje v višji razred oziroma ob koncu tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja zaključi osnovno šolo, ter jih lahko dosežejo vsi ali skoraj vsi učenci.</p>	49 %
<p style="text-align: center;">TEMELJNI STANDARDI ZNAJJA</p> <p>2. Razumevanje in uporaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretacija zgodovinskih podatkov v različnih grafičnih prikazih, na zemljevidih in v drugem slikovnem gradivu • ločevanje bistvenih od nebistvenih podatkov • primerjava in razlikovanje zgodovinskih vzrokov in posledic. <p>Zajemajo temeljno znanja pri predmetu geografija.</p>	50% - 89%
<p style="text-align: center;">VIŠJI STANDARDI ZNAJJA</p> <p>3. Analiza in sinteza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zbiranje, izbiranje, analiziranje in kritično presojanje verodostojnih in uporabnih informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature ▪ oblikovanje samostojnih sklepov, interpretacij, mnenj, stališč, pogledov, izvernih predlogov in rešitev, ▪ predstavljanje zaključkov, mnenj, stališč, pogledov, izvernih predlogov in rešitev. <p>Zajemajo znanja, ki so zahtevnejša v odnosu do temeljnih standardov znanja, tako po obsegu in po globini znanja.</p>	90 % - 100%

5. ZAKLJUČNA OCENA

Zaključna ocena se oblikuje na podlagi ocen, ki jih učenec pridobi v šolskem letu v skladu s standardi znanja in z različnimi načini ocenjevanja. Zaključna ocena kaže celotno znanje glede na zastavljene cilje predmeta in upošteva raznovrstne dokumentirane pokazatelje učenčevega napredka. Zaključne ocene ne oblikujemo z izračunavanjem aritmetične sredine.

6. STANDARDI ZNANJA

Minimalni standardi znanja so dosežki praviloma vseh učencev na določeni razvojni stopnji in izhajajo iz ciljev preverjanja in ocenjevanja znanja. Učenec, ki te standarde doseže je pozitivno ocenjen. Temeljni standardi so povezani z najpomembnejšimi zgodovinskimi znanji.

6. RAZRED	MINIMALNI STANDARDI ZNANJA
<u>Učenec/ka:</u> <ul style="list-style-type: none"> • opiše, kakšna veda je zgodovina • našteje večja zgodovinska obdobja • našteje vrste zgodovinskih virov in opiše njihove značilnosti • razloži vzroke za nastanek pisave ter opiše pomen pisave za zgodovino • opiše primere človeških bivališč in naselij v posameznih zgodovinskih obdobjih • našteje nekaj znanosti in opiše njihove glavne dosežke • opiše glavne značilnosti kulturnozgodovinskih spomenikov prvih visokih kultur • opiše tipe družine skozi zgodovino.	

9. RAZRED	MINIMALNI STANDARDI ZNANJA
<u>Učenec/ka:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojasni in utemelji slabosti versajske Evrope, ki so pripomogle k zaostrovanju napetosti v Evropi in začetku druge svetovne vojne ▪ na primerih pojasni razlike med demokratičnimi, diktatorskimi in totalitarnimi oblikami vladavine ▪ opišejo glavne značilnosti druge svetovne vojne ter pojasni njene posledice ▪ razlikuje politične razmere v času hladne vojne in po njej ▪ navede glavne evropske in svetovne integracije ▪ pojasni posledice preseljevanj ljudi in pojavne oblike stikov med ljudmi različnih kulturnih navad ▪ opiše vpliv družbenih gibanj na način razmišljanja v razvitem svetu in navede primere ▪ opiše vzroke za gospodarsko povezovanje Evrope in sveta ter navede oblike gospodarskega povezovanj ▪ pojasni vzroke in potek nastanka kraljevine Jugoslavije ▪ pojasni vzroke za odločitev Slovencev za lastno državo Slovenijo. ▪	

Rače, 1. 9. 2024

Učiteljica:
dr. Irena Marković